

Детска градина „Лилия“ с. Брестовец Община Плевен

Ул. „Христо Смирненски“ №3 тел. 0884331698 e-mail: cdglilia@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:.....

/И. Таушанова/

Със Заповед № 31/17.09.2018г.

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА
ЗА
РАЗВИТИЕТО
НА
ДЕТСКА ГРАДИНА „ЛИЛИЯ“
с. Брестовец община Плевен**

Програмната система е приета на заседание на педагогическия съвет на 14 .09.2018 г. и Обществен съвет

Програмната система е разработена от педагогическите специалисти в ДГ „Лилия“. Съобразена е със спецификата на разновъзрастова група и има за цел да се създадат всички шансове за децата да могат свободно да разгърнат безграничния си потенциал за развитие, без да им отнемаме детството.

Тя е цялостна концепция за развитие на детето в групата за придобиване на компетентности по всяко образователно направление чрез подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование (2016 г.) и Наредба № 5 и Държавните образователни стандарти за предучилищното образование – ДОС (2016 г.).

ПРИНЦИПИ

1. Ориентираност към личността Най-важната задача за нас, е успехът на отделната личност.

2. Равен достъп - Всяко дете постъпило в детското заведение има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.

3. Сътрудничество - Успешната образователна и възпитателна политика се основава на широко участие в сътрудничество с други институции.

4. Отговорност - Всички членове на педагогическата колегия и помощно-обслужващия персонал, ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в подготвителните групи, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.

5. Гъвкавост - Образователната и възпитателната дейност да е ориентирана към многообразните личностни потребности и да предоставя възможности за свободен избор на децата.

6. Единство в многообразието - Обучението, подготовката и възпитанието на децата се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на образователната политика на детското заведение и общо културно-езиково пространство.

7. Новаторство - Административното ръководство и педагогическият екип са отворени за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати в работата им.

8. Отчетност - Всички участници в образователната и възпитателната дейности отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност.

ДЕЙНОСТИ

➤ Осъществяване на тесен контакт с родителите с цел получаване на изчерпателна информация за здравословното, физическо и психическото състояние на децата при постъпване и по време на престоя им в разновъзрастовата група.

- Планиране на подходи и форми за педагогическо въздействие.
- Разпределение на формите на педагогическо въздействие.
- Разработване на Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

1. Възпитателно-образователни дейности.

1.1. Подходи на педагогическо взаимодействие

- **Личностно-хуманен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него- оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.
- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;
- **Ситуационен** - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.
- **Холистичен** - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.
- **Комплексен** - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.
- **Синергетичен** - подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

1.2. Форми на педагогическо въздействие:

- **Основна форма** - педагогическа ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетенции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. В ДГ „Лилия“ ще се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните Образователни направления:

- **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*
 - **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.*
 - **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*
 - **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*
 - **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*
 - **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*
 - **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*
- **Допълнителни форми на педагогическо въздействие:** Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления.
- Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.
- **Видове допълнителни форми**
- Игри - Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.*
- Утринна гимнастика
 - Утринна приказка съвместна дейност със семейната общност, деца и учители.
 - Творчески занимания по интереси
 - Празници и концерти
 - Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др.
 - Разходки и екскурзии сред природата
 - Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.
 - Формиране на етични форми на общуване.
 - Формиране на естетически усет

1. 3. Разпределение на формите на педагогическо въздействие:

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

В ДГ "Лилия" обучението и възпитанието се осъществява при целодневна форма на обучение.. Тази организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12 астрономически часа на ден през учебната година.

Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина или училището.

В целодневната организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка, включително и следобеден сън.
- условия и време хранене – сутрешна закуска, обяд и две задължителни подкрепителни закуски – между сутрешната закуска и обяда и между обяда и вечерята.
- дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва: ...

За първа възрастова група (2-3-годишни) - общ седмичен брой - 14;

- Български език и литература -3
- Математика - 1
- Околен свят - 1
- Музика - 2
- Изобразително изкуство - 2
- Конструирание и технологии - 2
- Физическа култура - 3

За втора възрастова група (4-годишни) - общ седмичен брой - 17;

- Български език и литература - 4
- Математика - 2
- Околен свят - 2
- Музика - 2
- Изобразително изкуство - 2
- Конструирание и технологии - 2
- Физическа култура - 3

За трета възрастова група (5-годишни) - общ седмичен брой - 18;

- Български език и литература - 4
- Математика - 3
- Околен свят - 2
- Музика - 2

- Изобразително изкуство - 2
- Конструирани и технологии - 2
- Физическа култура - 3

За четвърта възрастова група (6-годишни) - общ седмичен брой - 18.

- Български език и литература - 4
- Математика - 3
- Околен свят - 2
- Музика - 2
- Изобразително изкуство - 2
- Конструирани и технологии - 2
- Физическа култура - 3

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 15 до 20 минути - за първа и втора група и от 20 до 30 минути – за трета и за четвърта възрастова група.

Годишните разпределения и методите за проследяване постиженията на децата са описани в Годишно тематично разпределение. Приложение.

1.4. Проследяване на резултатите от предучилищното образование

- Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователните направления.
- Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата.
- След изпълнение на дейностите по проследяването на постиженията на детето, учителите информират родителите за индивидуалните му постижения.
- В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио.
- Съдържанието на портфолиото се определя с Правилника за дейността на училището. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.
- В 14-дневен срок преди края на учебното време учителят на съответната подготвителна група установява готовността на детето за училище, като отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.
- Детската градина, издава удостоверение за задължително предучилищно образование за децата от подготвителната възрастова група в края на предучилищното образование.
- Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 31 май на съответната учебна година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас и е в съответствие с очакваните резултати.
- В удостоверението може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

1.5. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите и други институции.

➤ Връзки с родителите

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите и директора. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и родителите създават условия за постигане на целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене. Взаимоотношения между семейството и детската градина трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и детската градина ще даде възможност за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на ДГ, чрез:

- Индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- Родителски срещи;
- Проучване желанията и мненията на родителите;
- Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
- Провеждане на открити моменти;
- Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
- Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в подготвителните групи и училище;
- Съвместна работа с Обществен съвет и Родителският актив;
- Други форми за комуникация.

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

- на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н.
- на ниво детската градина – във форма на Настоятелство.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя. По договаряне между учителя и родителя. Детският учител би трябвало да предложи време в което няма деца в групата (сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилника за вътрешния ред, а осигурява защитеност на децата в групата. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година (през летния период) и/или в начало на месец септември. по време на първата среща родителите трябва да запознаят учителя с особеностите на тяхното

дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина. От друга страна учителят на групата запознава родителя с правилника на градината и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения.

Видове разговори:

Във връзка с тяхната цел, могат да бъдат:

- Първоначален и опознавателен разговор – с цел запознаване на детския учител с родителя и детето. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година или в нейното начало (м. септември). На тази първа среща родителите могат запознават учителя с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в детската група.

От друга страна учителят ги запознава с правилата в групата, в детските градина и с техните родителски задължения.

- Информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.

- Рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

Индивидуална консултация

По инициатива на учителя или по инициатива на родителя.

- По инициатива на учителя

Ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подсказва варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

- По инициатива на родителя

Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

Други индивидуални форми: Видове съобщения

Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане, скайп разговор;

Писмените съобщения днес, са е-майл, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата.

Кога се използват?

В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската градина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бързи форми на съобщения.

За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

Групови форми на сътрудничество с родителите

Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма

Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

В началото на учебната година, в групата на детската градина се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избира се комитет на родителите.

Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата.

Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект, трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи“ и доминиращи теми, във връзка с възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и децата в групата. Например, подобни ключови теми на детското развитие са: адаптация на детето в детската група; детските приятелства; готовността на детето за живота в училище; готовност за учене.

Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа

В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация. Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност.

Видове групи за подкрепа на родителите: група на родителите, които имат еднакви проблеми относно детското развитие; група на родителите, които имат еднакви вярвания и модели на възпитание; група родители, които имат нужда от развиване на своите умения като родители; група родители на надарени деца; група на татковците и др.

Тренинг с родители

Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите). Опитът показва, че лекционната форма в нейния монологичен вариант може да повиши информираността на родителите по различни въпроси, но не предизвиква достатъчно мощен заряд, който да инициира, стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна, така както се постига чрез тренинга. Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят“ традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.

В групата на детската градина се изработват планове за съвместни инициативи с родителите. Най-често това са различните празници и тържества, в които родителите ще вземат участие. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност да участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по-голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд).

Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основната форма на работа на детския педагог-ситуацията. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация.

В зависимост от целта на ситуацията, може да се покани родител, който има съответната професия или професионални компетентности по изучаваната тема.

Чрез словесен разказ, презентация или демонстрация по дадена тема близка до образователното съдържание, или чрез посещение на неговата месторабота – децата по-лесно могат да възприемат и осмислят интегрираните знания от съответните направления.

Значението на включването на родителя има тристранен характер: за детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него; за родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация; да общува с

другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения. за детските учители в групата – за успешното постигането на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

Други форми за комуникация детски учител – родител

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в детската градина; продукти от дейността на децата (рисушки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми: Сайт на детската градина, Информационни табла за родителя
Фейсбук на групата

Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, резултатността в детската градина извън нея (участието на децата в различни конкурси и състезания) може да има прозрачност и публичност

чрез:Електронно портфолио на детската градина, Портфолио на учителите в групата

Друга форма на работа, която ще се осъществява през учебната 2018 – 2019 година е педагогическата практика „Утринна приказка“ – адаптационен психолого- педагогически и методически практико – приложен модел за съвместна работа на учители и представители на семейната общност. Ефективното сътрудничество с представителите на семейната общност ще спомогне за успешното приобщаване на новоприетите деца, ще спомогне на учителите с допълнителна информация за потребностите и интересите на децата, която да се използва при бъдещи съвместни форми на работа. За тази цел в детската градина ще се създаде „Стая на семейството“ ,ще има график за посещение в занималнята и всички желаещи да се включат ще подпишат споразумение за сътрудничество.Цялата дейност на проекта ще бъде документирана със снимков материал и информационни табла.

Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

В зависимост от условията на населеното място, в което се намира детската градина, различните институции: социални, здравни, културно- просветни и др., могат да се реализират различни съвместни дейности.

Формите на сътрудничество с различните институции, могат да бъдат: индивидуални консултации; групови срещи; лектории; съвместни празници; клубове, кръжоци

➤ **Външни връзки**

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители.
- Връзки с читалище „Наука 1927“ с. Брестовец
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на детската градина.

Община Плевен

РУО Плевен

Кметство с. Брестовец и др.

Районната и общинската комисия за борба срещу обществените прояви на малолетни и непълнолетни;

Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел „Закрила на детето”.